

**การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี**
**ANALYSIS OF RESEARCH IN CURRICULUM AND INSTRUCTION IN
FACULTY OF EDUCATION AT BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY**

นันทวัฒน์ ภัทรกรนันท์*

คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Nantawat Pattaragorranan*

Faculty of Education in Curriculum and Instruction, Bangkokthonburi University

*Corresponding Author E-mail : drnantawat@gmail.com

(วันที่รับบทความ : พฤศจิกายน 25, 2566 ; วันที่แก้ไขบทความ : มีนาคม 5, 2567 ; วันที่ตอบรับบทความ : มีนาคม 6, 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาด้านหลักสูตรและการสอน 2. วิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน ประชากรในการวิจัย คือ งานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2563-2565 จำนวน 50 เล่ม ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย 1. คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน 2. คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน 3. วิธีการหาคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน โดยใช้แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย และวิธีการหาคุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน โดยใช้แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยและองค์ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยการหาความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถ้อยคำ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, $S.D. = 0.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานวิจัยด้านการสอน มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, $S.D. = 0.21$) รองลงมา คือ งานวิจัยด้านหลักสูตร ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, $S.D. = 0.21$)

2. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยและองค์ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน พบว่า สามารถแบ่งงานวิจัยออกเป็น 2 ด้าน คือ งานวิจัยด้านหลักสูตร และงานวิจัยด้านการสอน

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยด้านหลักสูตร พบว่า แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร มากที่สุด คือ แนวคิดของไทเลอร์ ร้อยละ 43.50 แบบแผนการวิจัย มากที่สุด คือ The One-Group Pretest-Posttest Design ร้อยละ 85.55 น้อยที่สุด คือ The One-Shot Case Study ร้อยละ 14.25 เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร มากที่สุด คือ ปัญหาการใช้หลักสูตร น้อยที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร ตัวแปรตามด้านหลักสูตร มากที่สุด คือ ผลการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 85.75 และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีจุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการศึกษาตามแนวคิด ทฤษฎี วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ศึกษาความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้องในด้านสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล สร้างหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานมาพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง ทดลองใช้หลักสูตร โดยการนำหลักสูตรที่พัฒนาไปทดลองใช้ และประเมินผลหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร โดยการประเมินผลนักเรียนด้านผลการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาตามรูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัย พบว่า ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบทดลอง มากที่สุด ร้อยละ 100.00

2.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัยและองค์ความรู้ด้านการสอน พบว่า รูปแบบงานวิจัยด้านการสอนเป็นงานวิจัยแบบทดลองมากที่สุด จำนวน 43 เล่ม ร้อยละ 100 แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอนวิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน เป็นการพัฒนาชุดการเรียนรู้/ชุดการสอน/บทเรียนสำเร็จรูป/แบบฝึก จำนวน 40 เล่ม ร้อยละ 92.00 แบบแผนการวิจัยของงานวิจัยด้านการสอนเป็นแบบ The One Group Pretest Posttest Design จำนวน 40 เล่ม ร้อยละ 92.00 และองค์ความรู้ด้านการสอน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล ผู้วิจัยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ มากที่สุด ร้อยละ 70.10 รองลงมา คือ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาด้านพุทธิพิสัย ร้อยละ 18.40 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย ร้อยละ 6.90 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย ร้อยละ 2.30 และรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ ร้อยละ 2.30 ตามลำดับ

คำสำคัญ : การวิเคราะห์งานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Abstract

This research aims to : 1. Study the quality of graduate-level research in curriculum and Instruction, 2. Analyze the characteristics and knowledge aspects of the population involved in the research, which consists of research works by graduate students in the curriculum and Instruction field, Faculty of Education, Bangkokthongburi University, for the academic years 2563-2565, totaling 50 volumes. The variables studied include : 1. Quality of research work in curriculum and Instruction, 2. Characteristics and knowledge aspects of curriculum and Instruction, 3. Methods of assessing the quality of research work using research quality assessment forms and methods of identifying characteristics and knowledge aspects of curriculum and Instruction using record forms for research characteristics and knowledge aspects. The research tools used include research data recording forms, quantitative data analysis through frequencies, percentages, meta-analysis and content analysis.

Research findings :

1. The results of the assessment of research quality in the curriculum and teaching area found that the overall research quality is high ($\bar{x} = 4.35$, $S.D. = 0.21$). When considering each aspect, it was found that research in teaching has a high level of research quality assessment ($\bar{x} = 4.37$, $S.D. = 0.21$). Following that, research in curriculum has a high level of research quality assessment ($\bar{x} = 4.35$, $S.D. = 0.21$).

2. The analysis of the characteristics of research work and knowledge aspects of curriculum and Instruction revealed that research work can be divided into two areas : curriculum research and Instruction research.

2.1 General Information regarding the characteristics of curriculum research : Regarding the conceptual frameworks and theories used in curriculum research, it was found that Tyler's concept had the highest usage at 43.50%, with The One-Group Pretest-Posttest Design being the most prevalent research plan at 85.55%, and The One-Shot Case Study being the least at 14.25%. In terms of research content related to curriculum, the most prevalent was curriculum usage issues, while curriculum development was the least explored aspect. Variables related to curriculum, such as learning outcomes and learning effectiveness, were highly emphasized, with a percentage of 85.75%. As for knowledge aspects of curriculum, the focus was primarily on curriculum development, aiming to study foundational data, concepts, theories, research outcomes, and educational management according to theories, and to analyze fundamental educational curriculum and curriculum for educational institutions based on learning content groups, learning activities organization, assessment methods, and learning ability development. Additionally, the study explored student needs regarding

learning content, learning activities organization, and assessment methods, and gathered feedback on curriculum development from relevant individuals. Curriculum development was achieved through analyzing basic data obtained from the study, developing draft curricula, piloting the curricula, evaluating them, and making necessary adjustments based on student learning outcomes. The research methodology used predominantly experimental research, at 100%.

2.2 General Information regarding the characteristics of teaching research and knowledge : Regarding teaching research, experimental research was the most common format, comprising 43 volumes or 100%. Concepts and theories applied in teaching, teaching methods/techniques/models involve the development of learning materials/teaching kits/self-study lessons/exercises, 40 volumes, 92.00 percent. The research design of the teaching research is The One Group Pretest Posttest Design, 40 volumes, 92.00 percent and the body of knowledge in teaching found that the researcher used a teaching model that emphasizes the development of process skills the most, at 70.10%, followed by teaching model focusing on cognitive development at 18.40%, teaching model emphasizing psychomotor skill development at 6.90%, teaching model emphasizing affective skill development at 2.30%, and teaching model emphasizing integration at 2.30%, respectively.

Keywords : Analysis of Research in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Bangkokthonburi University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยเป็นกระบวนการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ตามธรรมชาติหรือความรู้ใหม่อย่างมีระบบระเบียบ และมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อถือได้ มีเหตุผลเป็นไปตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และสามารถนำไปอ้างอิงได้ หลักสูตรเป็นมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่กำหนดและเขียนขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ การสอนเป็นกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น การสอนจึงเป็นหัวใจหลักของการนำหลักสูตรไปใช้ผ่านการนำมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ในหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน (วาริรัตน์ แก้วอุไร, 2565 : 2)

การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาเพราะการวิจัยทางหลักสูตรและการสอนเป็นการพัฒนาขั้นแรกที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงสุด และนำประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงด้านบริหารจัดการและด้านการเรียนการสอน การวิจัยเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่ดีที่สุดในปัจจุบันในการแสวงหาความรู้ของปัญหาต่าง ๆ ที่มนุษย์ไม่รู้และต้องการแสวงหาคำตอบ การวิจัยถือเป็นกิจกรรมพัฒนาปัญญาเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่มนุษย์เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการดำรงชีวิต ทำอย่างไรที่การวิจัยของไทยจะสามารถใช้ เป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศได้อย่างจริงจังและพัฒนาประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาสถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลักที่สำคัญ 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานการศึกษาคณาจารย์ต้องพิจารณา ตรวจสอบระบบการบริหารหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรแล้ว ยังต้องปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558 : 17) นอกจากนี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ ได้กำหนดไว้ในมาตรา 47 ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกัน คุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การ

พัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (Thai Qualification Framework for Higher Education, TQF : HEd) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรอันนำไปสู่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนเป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2564 โดยปรับปรุงมาจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถและเป็นผู้นำในด้านหลักสูตรและการสอน เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นนักพัฒนาหลักสูตรที่มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่สามารถประยุกต์ใช้งานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอนไปพัฒนาการศึกษาระดับชาติ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีความเชี่ยวชาญในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการสอนโดยใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของชุมชนและสังคม เพื่อพัฒนามหาบัณฑิตด้านหลักสูตรและการสอนให้เป็นครูต้นแบบและเป็นครูมืออาชีพ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 2564 : 5)

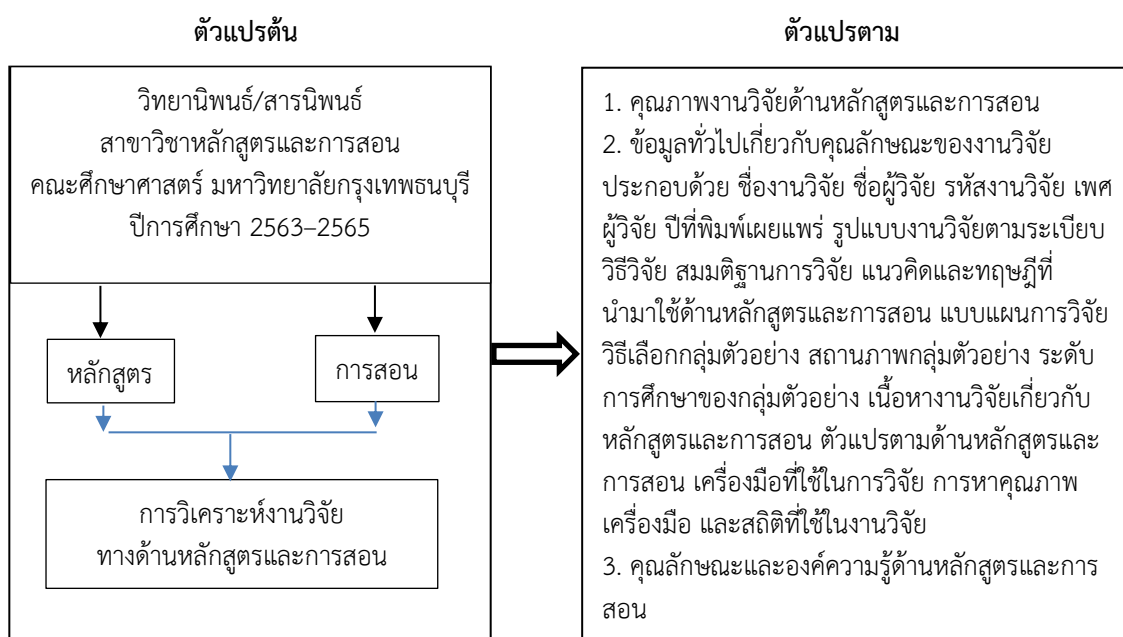
จากการสำรวจงานวิจัยของหลักสูตรของสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พบว่า สามารถจำแนกงานวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) งานวิจัยด้านหลักสูตร 2) งานวิจัยด้านการสอน โดยในกลุ่มงานวิจัยแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษามีหัวข้องานวิจัยที่คล้ายกัน เช่น งานวิจัยด้านหลักสูตรของบุศราพร อรรถวุฒิกุล (2564), จิตรภณ รักษมณี (2564), อธิวัฒน์ ตันตินุกุลชัย (2564), พรสุดา แสนพรมมา (2564) และบัวศรี อุบล (2565) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม งานวิจัยด้านการสอน การพัฒนาทักษะ/ความสามารถ/ผลการเรียนรู้ จากการรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในแต่ละด้านทั้งงานวิจัยด้านหลักสูตรและด้านการสอน ทำให้ผู้วิจัยมีข้อมูลเพียงพอที่จะใช้การวิเคราะห์งานวิจัย ซึ่งเป็นระเบียบวิธีวิจัยวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการศึกษาหาความจริงของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น จากการรวบรวมงานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติหรือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและหาข้อสรุปเพื่อตอบปัญหาวิจัยนั้น ๆ

ตลอดระยะเวลาที่เปิดหลักสูตรมากกว่า 8 ปี สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มีงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559-2566 พบว่า มีงานวิจัยของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วจำนวน 168 เล่ม ซึ่งผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง ยังไม่มีผู้ทำการสังเคราะห์หรือสรุปประเด็นสำคัญว่างานวิจัยของสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ว่าส่วนใหญ่ทำวิจัยในขอบข่ายใดบ้าง ใช้ระเบียบวิธีวิจัยใดในการทำวิจัย ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการวิเคราะห์งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาดังกล่าว ซึ่งเป็นงานวิจัยที่อยู่ในช่วงเวลาที่กระทรวงศึกษาธิการมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ทั้งนี้เพื่อให้ได้เห็นภาพรวมของงานวิจัยที่มีอยู่ว่ามีขอบข่ายที่เกี่ยวกับผู้วิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เนื้อหาของการวิจัย รวมถึงผลของงานวิจัยเป็นไปในลักษณะใด และต้องมีความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้อย่างไรเกี่ยวกับเนื้อหาสาระทางด้านหลักสูตรและการสอน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจใช้เป็นสารสนเทศสำหรับค้นคว้างานวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน
2. เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ คือ งานวิจัยระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563-2565 จำนวน 50 เล่ม

เกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย

1. เป็นงานวิจัยระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2563-2565

2. เป็นงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน

3. เป็นงานวิจัยที่ได้จากการสืบค้นบนฐานข้อมูลทะเบียนของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

4. เป็นงานวิจัยที่สามารถสืบค้นฉบับสมบูรณ์ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชุด คือ

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ประเมินคุณภาพ

2. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล

3. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ประเมินคุณภาพ

1. ศึกษาตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและเกณฑ์ประเมินคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบในแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย

2. สร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ (Rubric) จำนวน 30 ข้อ

2. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล

1. ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และรูปแบบในแบบบันทึกฯ

2. สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหา งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ตัวแปรตามด้านหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยด้านหลักสูตร และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร

3. นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร และคู่มือลงรหัสข้อมูล ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ทั้ง 3 คน มีความเชี่ยวชาญทางเดียวกัน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน เพื่อตรวจสอบตรวจสอบความสอดคล้องในการเก็บข้อมูล และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษาที่ใช้รวมทั้งความเหมาะสม แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นใช้ได้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นไม่มีความสอดคล้อง

3. แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล

1. ศึกษาตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และรูปแบบในแบบบันทึก

2. สร้างแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน วิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับสาระการสอน ตัวแปรตามด้านการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหา คุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านการสอน ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์จำแนกตามวิธีสอน ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะจำแนกตามวิธีสอน เมื่อสร้างเสร็จแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมในการเก็บข้อมูลของตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษารวมทั้งความเหมาะสม

3. นำแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน และคู่มือลงรหัสข้อมูล ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ทั้ง 3 คน มีความเชี่ยวชาญทางเดียวกัน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน เพื่อตรวจสอบตรวจสอบความสอดคล้องในการเก็บข้อมูล และความชัดเจนและเหมาะสมของภาษาที่ใช้รวมทั้งความเหมาะสม แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นใช้ได้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นมีความสอดคล้องหรือไม่

-1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยนั้นไม่มีความสอดคล้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการสืบค้นงานวิจัยระดับปริญญาโทของสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2563-2565 จากฐานข้อมูลของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

2. ผู้วิจัยทำการอ่านวิจัยตลอดทั้งเล่มให้ละเอียดในทุกส่วนของงานวิจัยและงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- เป็นงานวิจัยที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นต้นไป
- เป็นงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน

3. ผู้วิจัยประเมินคุณภาพงานวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกงานวิจัยตามแบบประเมินคุณภาพงานวิจัยและนำมาวิเคราะห์เฉพาะงานวิจัยที่มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป

4. ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลงานวิจัยด้านหลักสูตรลงแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตรตามคู่มือลงรหัสข้อมูล

5. ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลงานวิจัยด้านการสอนลงแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอนตามคู่มือลงรหัสข้อมูล

6. นำข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน มาทำการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร/การสอน

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย โดยจำแนกเป็นคุณภาพงานวิจัยในภาพรวม คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรและคุณภาพงานวิจัยด้านการสอน

3. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านหลักสูตร แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหา งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ตัวแปรตามด้านหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านหลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย จุดประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร/ประเมินหลักสูตร ผลการวิจัยด้านหลักสูตร และข้อเสนอแนะด้านหลักสูตร วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นความเรียง

4. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย และองค์ความรู้ด้านการสอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่องานวิจัย ชื่อผู้วิจัย รหัสงานวิจัย เพศผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย สมมติฐานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ด้านการสอน วิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน แบบแผนการวิจัย วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เนื้อหา งานวิจัย เกี่ยวกับสาระการสอน ตัวแปรตามด้านการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การหาคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในงานวิจัยวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 องค์ความรู้ด้านการสอน ประกอบด้วย รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากลตามแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2559 : 225-272) ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์จำแนกตามวิธีสอน ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยเชิงทดลองที่มีตัวแปรตาม คือ ความสามารถ/ทักษะจำแนกตามวิธีสอน วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าขนาดอิทธิพลตามแนวคิดของ (Glass, 1981) ตามสูตร

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 คุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน

ประเมินคุณภาพงานวิจัยตามเกณฑ์ประเมินงานวิจัย ได้ทั้งหมด 50 เล่ม แบ่งเป็นงานวิจัยด้านหลักสูตร จำนวน 7 เล่ม ด้านการสอน จำนวน 43 เล่ม ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป จำนวน 50 เล่ม โดยมีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณภาพงานวิจัย

เนื้อหาสาระที่ประเมิน /กลุ่มงานวิจัย	ด้านหลักสูตร (N = 7)		ด้านการสอน (N = 43)		ภาพรวม (N = 50)		ระดับ คุณภาพ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S. D.	$\bar{x}$	S. D.	$\bar{x}$	S. D.		
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	4.32	0.45	4.23	0.25	4.27	0.35	มาก	5
2. วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4.22	0.15	4.35	0.25	4.28	0.20	มาก	4
3. วิธีดำเนินการวิจัย	4.45	0.15	4.45	0.15	4.45	0.15	มาก	2
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	4.45	0.15	4.45	0.15	4.45	0.15	มาก	2
5. การสรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	4.07	0.06	4.18	0.21	4.12	0.13	มาก	6
6. การนำเสนอรายงานการวิจัย	4.56	0.32	4.58	0.25	4.57	0.28	มากที่สุด	1
รวม	4.35	0.21	4.37	0.21	4.35	0.21	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, $S. D. = 0.21$) เมื่อจำแนกตามงานวิจัย พบว่า งานวิจัยด้านการสอน ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, $S. D. = 0.21$) รองลงมา คือ งานวิจัยด้านหลักสูตร ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, $S. D. = 0.21$) และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายเล่มในแต่ละงานวิจัยด้านต่าง ๆ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากทุกเล่ม คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการสอนอยู่ในระดับมากทุกเล่ม คิดเป็นร้อยละ 100

และเมื่อพิจารณารายเนื้อหาสาระที่ประเมินในแต่ละกลุ่มงานวิจัย พบว่า งานวิจัยด้านหลักสูตร เนื้อหาสาระที่ประเมิน/กลุ่มงานวิจัย การนำเสนอรายงานการวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมากที่สุด ส่วนเนื้อหาสาระที่ประเมิน/กลุ่มงานวิจัยด้านอื่น ๆ มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมาก

งานวิจัยด้านการสอน เนื้อหาสาระเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย พบว่า เนื้อหาสาระที่ประเมิน/กลุ่มงานวิจัย การนำเสนอรายงานการวิจัย มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมากที่สุด ส่วนเนื้อหาสาระที่ประเมิน/กลุ่มงานวิจัยด้านอื่น ๆ มีผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยระดับมาก

ตอนที่ 2 คุณลักษณะงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอน

จากการวิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน พบว่า งานวิจัยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหาจากจำนวน 50 เรื่อง

จากการวิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า มีการทบทวนงานวิจัยด้านหลักสูตร จำนวน 7 เล่ม งานวิจัยด้านหลักสูตร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 5 เล่ม ร้อยละ 71.50 รองลงมา คือ เพศชาย จำนวน 2 เล่ม ร้อยละ 28.50 ปีที่พิมพ์เผยแพร่รายงานวิจัยส่วนใหญ่พิมพ์เผยแพร่ปี พ.ศ.2564 มากที่สุด จำนวน 5 เล่ม ร้อยละ 71.50 รูปแบบงานวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัย เป็นงานวิจัยแบบทดลองมากที่สุด จำนวน 6 เล่ม ร้อยละ 85.50 สมมติฐานการวิจัยเป็นการการตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทางมากที่สุด จำนวน 6 เล่ม ร้อยละ 85.50 แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในด้านหลักสูตร เป็นแนวคิดและทฤษฎีของไทเลอร์มากที่สุด จำนวน 3 เล่ม ร้อยละ 43.50 แบบแผนการวิจัย เป็นแบบ The One Group Pretest Posttest Design มากที่สุด จำนวน 6 เล่ม ร้อยละ 85.55 วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบการใช้ประชากรทั้งหมดแบบเจาะจงและแบบอย่างง่าย จำนวน 2 เล่ม ร้อยละ 28.50

เท่าๆ กัน สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนมากที่สุด จำนวน 7 เล่ม ร้อยละ 100 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เป็นระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 7 เล่ม ร้อยละ 100 เนื้อหาวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร จำนวน 4 เล่ม ร้อยละ 57.25 ตัวแปรตามด้านหลักสูตรเป็นตัวแปรเกี่ยวกับผลการเรียนรู้/ผลสัมฤทธิ์มากที่สุด จำนวน 6 เล่ม ร้อยละ 85.75 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบมากที่สุด จำนวน 7 เล่ม ร้อยละ 100 การหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยเป็นการหาความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น อำนาจจำแนก ความยากง่าย จำนวน 7 เล่ม ร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็นการใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน 7 เล่ม ร้อยละ 100

จากการวิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอน พบว่า มีการลงรหัสงานวิจัยด้านหลักสูตร จำนวน 43 เล่ม งานวิจัยด้านการสอน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 40 เล่ม ร้อยละ 93.10 ปีที่พิมพ์เผยแพร่ เป็นปี พ.ศ.2564 มากที่สุด จำนวน 18 เล่ม ร้อยละ 41.40 รูปแบบงานวิจัยด้านการสอนเป็นงานวิจัยแบบทดลองมากที่สุด จำนวน 43 เล่ม ร้อยละ 100 สมมติฐานการวิจัยในคุณลักษณะด้านการสอนเป็นงานวิจัยที่ตั้งสมมติฐานแบบมีทิศทางมากที่สุด จำนวน 40 เล่ม ร้อยละ 92.00 แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสอน วิธีสอน/เทคนิค/รูปแบบการสอน เป็นการพัฒนาชุดการเรียนรู้/ชุดการสอน/บทเรียนสำเร็จรูป/แบบฝึก จำนวน 40 เล่ม ร้อยละ 92.00 แบบแผนการวิจัยของงานวิจัยด้านการสอนเป็นแบบ The One Group Pretest Posttest Design จำนวน 40 เล่ม ร้อยละ 92.00 วิธีเลือกกลุ่มประชากรของงานวิจัยด้านการสอน เป็นแบบเจาะจงมากที่สุด จำนวน 30 เล่ม ร้อยละ 69.00 สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนมากที่สุด จำนวน 43 เล่ม ร้อยละ 100 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างเป็นระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 28 เล่ม ร้อยละ 64.40 เนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับการสอนเป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 8 เล่ม ร้อยละ 18.40 ตัวแปรตามด้านการสอนเป็นประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มากที่สุด จำนวน 43 เล่ม ร้อยละ 100 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบ/แผนการจัดการเรียนรู้/แบบฝึกทักษะ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/แบบวัดความเชื่อมั่นมากที่สุด จำนวน 43 เล่ม ร้อยละ 100 การหาคุณภาพเครื่องมือเป็นการหาความเที่ยงตรง/ความเชื่อมั่น/ค่าอำนาจจำแนก/ความยากง่ายมากที่สุด จำนวน 43 เล่ม ร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในงานวิจัยเป็นความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มากที่สุด จำนวน 43 เล่ม ร้อยละ 100

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน จำนวน 50 เรื่อง พบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมีวิชาบังคับเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการสอน อีกทั้งหลักสูตรยังมีระบบและกลไกในการควบคุมดูแลให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา โดยเมื่อนักศึกษาเข้ามาในสาขาวิชาแล้ว หลักสูตรจะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาเพื่อทำหน้าที่ดูแล นักศึกษาในด้านการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีที่ว่า “หลักสูตรเป็นตัวขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ด้วยองค์ความรู้ของนักพัฒนาหลักสูตรและการสอน” สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐปวิทย์ บรรยงศิริกุล และจิราวิรัช เผือกพันธ์ (2559 : 50) กล่าวว่า โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มุ่งที่จะผลิตผู้นำทางการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนให้มหาบัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาเนื่องจากการวิจัยเป็นกระบวนการที่จะนำมาซึ่งข้อค้นพบใหม่ ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์

เมื่อพิจารณาด้านหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมีวิชาบังคับเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของพนมวัลย์ สุริยมนวล (2565 : 26) กล่าวว่า การศึกษางานวิจัยมีการใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสังเกต แบบวัด แบบบันทึก เป็นต้น สรุปว่าเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยทางด้านหลักสูตรส่วนใหญ่เป็นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามหรือแบบสำรวจ

ในงานวิจัยครั้งนี้พบว่า เครื่องมือที่ใช้มากที่สุดคือแบบสอบถาม และแบบทดสอบร่วมกับการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนมุ่งเน้นการพัฒนาวิธีการสอนและพัฒนาหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพแก่นักเรียนในกระบวนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนแผนที่จะนำทางในการดำเนินการเพื่อพัฒนานักเรียน

เมื่อพิจารณาด้านการสอน ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยด้านการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีมีวิชาบังคับเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการสอน อีกทั้งหลักสูตรยังมีระบบและกลไกในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาสำหรับนักศึกษาที่จบปริญญาบัณฑิตสาขาวิชาอื่น นอกจากสาขาวิชาการศึกษาหรือไม่มีพื้นฐานทางการศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิธีสอนทั่วไปโดยไม่นับหน่วยกิต และต้องสอบผ่านให้ได้ผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ S หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564 สอดคล้องกับศิริวรรณ วัฒนวัฒนารชัย (2553 : 98) ได้กล่าวว่า วิทยาการจัดการเรียนรู้คือ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งหมดที่ผู้สอนได้ศึกษาและคัดสรรเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุสัมฤทธิ์ผลที่ได้กำหนดไว้ รูปแบบการเรียนการสอนวิธีสอน และเทคนิคการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของวิทยาการจัดการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติให้กับผู้เรียน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องศึกษา วิเคราะห์ทำความเข้าใจและฝึกทดลองใช้จนเกิดความชำนาญก่อนการนำไปใช้จริงเสมอ

2. จากการวิเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน พบว่า งานวิจัยเทคนิควิเคราะห์เนื้อหาจาก 50 เรื่อง เป็นงานวิจัยด้านหลักสูตร จำนวน 7 เรื่อง และงานวิจัยทางด้านการสอน จำนวน 43 เรื่อง ในการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งประเภทงานโดยใช้ระเบียบการวิจัยหรือลักษณะวิธีวิจัยเป็นเกณฑ์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง โดยการวิจัยเชิงทดลองเป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของตัวแปร เช่น วิธีสอน รูปแบบการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น ที่ส่งผลต่อตัวแปรต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ/กระบวนการ รวมทั้งคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สอดคล้องกับทิตินา แคมมณี (2559 : 222-223) ที่กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนและระบบการเรียนการสอนควรกำหนดองค์ประกอบและจัดองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์กันอย่างดี เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ ระบบการจัดการเรียนการสอนกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนั้นมีความหมายเหมือนกันสาระสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนมี 4 รูปแบบ ประกอบด้วย ทฤษฎีและหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ กระบวนการ และผลที่ได้รับจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์งานวิจัยทางด้านการสอน พบว่า งานวิจัยด้านหลักสูตรมีเพียง 7 เล่ม จาก 50 เล่ม ซึ่งยังมีปริมาณที่น้อยอยู่ ดังนั้นทางสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน อาจแนะนำนักศึกษาทำวิจัยหรือทำวิทยานิพนธ์ด้านหลักสูตรและการสอนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตรที่พบมากที่สุดเป็นงานวิจัยที่ใช้แนวคิดของไทเลอร์จึงควรให้มีบุคคลภายนอกหรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรมาช่วยประเมิน เพื่อสะท้อนภาพของหลักสูตรอีกด้านหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย มีความน่าเชื่อถือและครอบคลุมประเด็นที่สำคัญที่ควรได้รับพัฒนา

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนเรียนรวมว่า ค่าสถิติพื้นฐาน ควรมีการนำเสนอสถิติที่หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาใช้ เพื่อศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ ของตัวแปรที่จะส่งผลกระทบต่องานวิจัย เช่น การวิเคราะห์ค่าตัวแปรสหสัมพันธ์อย่างง่าย การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนร่วม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. (2564). หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการ

- การสอน หลักสูตรปรับปรุง 2564. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- จิตรภณ รัชมณี. (2565). การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านโน้ตดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ณัฐปวิทย์ บรรยงศิริกุล และจิราวิรัช เฟือกพันธ์. (2559). การสังเคราะห์งานวิจัยหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 10 (4),
48-54.
- ทิตนา แคมณี. (2559). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดาวัฒน์ ดันตียนุกูลชัย. (2565). การพัฒนาทักษะการจำศัพท์ภาษาญี่ปุ่น โดยใช้เทคนิคการจำแบบใช้รูปภาพเป็น
สื่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเดชะปัตตนิยานุกูล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- บุศราพร อรรถวุฒิกุล. (2565). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เรื่อง ลำดับการประมวลผลของตัวดำเนินการโดย
การเรียนรู้แบบสืบเสาะความรู้ (5Es) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธศาสนโกศล
(วัดวังยาว). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- บัวศรี อุบลศิลป์. (2565). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในกลุ่มไร่เชิงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม
เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- พรสุดา แสงพรพมา. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเลือกซื้อสินค้าและบริการโดยใช้การจัด
การเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์ชัย
มงคล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- พนมวัลย์ สุริยมณฑล. (2565). การสังเคราะห์งานวิจัยระดับบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2548-2558. วารสารหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
1 (1), 14-31.
- วารินทร์ แก้วอุไร. (2565). การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริวรรณ วนิชวัฒนารชัย. (2558). วิธีสอนทั่วไป. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.
2557. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- Glass, G. V. a. O. (1981). *Meta-Analysis in Social Research*. Beverly Hill : Sage Publication.